

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 11

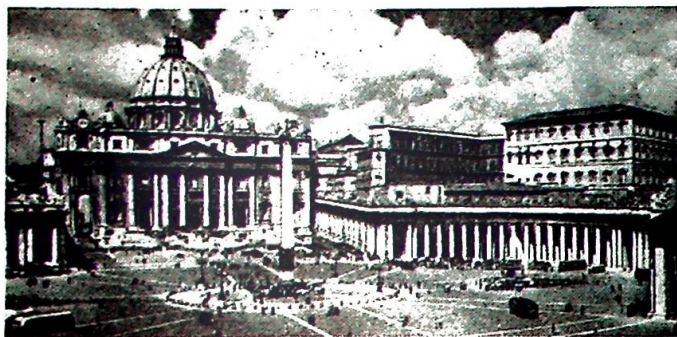
1967

UNDERVEIS I FLYET

LEDER: «I FATIMAS JUBEL»

BLIKK PÅ TIDEN: KRISTELIG «ØNSKEKVIST»

LONDON: Den omdiskuterte nye nederlandske katekisme blir nå trykt i England, Burns Oates opplyser at den vil bli sendt ut på markedet med tittelen «A New Catechism — Catholic Faith for Adults» i september.

MARIENBAD: Teologer og marxistiske filosofer har hatt sin årlige konferanse i Paulus-selskapets regi. Årets sammenkomst som samlet 260 teologer fra alle de store kirkesamfunn og marxistiske ideologer fra øst og vest var denne gang lagt til Tsjekkoslovakia.

ROM: Dessverre er mange menneskers tro i den moderne verden bare en vanesak eller et konvensjonelt anliggende som ikke har noen forbindelse med deres øvrige liv og derfor virker kjedsommelig og fullt av byrder, sa paven nylig under en offentlig audiens i Peterskirken.

En slik tro er ikke fullstendig død, men det er ikke mye liv i den, sa paven. I motsetning til en slik tro er en levende kristen tro virkelig et svar på samtalen med Gud, på hans ord og hans åpenbaring.

Sann tro har sine røtter i menneskets psykologi, men den får sin verdi fra en mystisk overnaturlig handling.

ROM: President de Gaulle blir mottatt av pave Paul i audiens den 31. mai. Presidenten kommer på offisielt statsbesøk.

HAAG: Årets fasteaksjon blant de nederlandske katolikker innbragte over fire millioner gylden. Tre millioner av dette beløp er allerede avsatt til u-hjelpen.

WIEN: Erkebiskopen av Wien, kardinal König og hans gjest, erkebiskopen av Bombay, kardinal Gracias har vært på et kort besøk i Budapest og hatt en flere timer lang samtale med kardinal Mindszenty i den amerikanske legasjon i byen hvor Mindszenty oppholder seg.

PARIS: Jeg håper at de tvingende nødvendige politiske og økonomiske reformer i Brasil kan gjennomføres med fredelige midler, uttalte erkebiskopen av Olinda y Recife, Helder Camara i et intervju med avisen «Le Monde». Jeg er mot vold, sa erkebiskopen, men jeg forstår den. Og jeg forakter ikke mennesker som velger en slik vei. Som forutsetning for en fredelig latinamerikansk revolusjon, nevnte Helder Camara hva han kalte en «nordamerikansk evolusjon». Den er begynt blant studentene i USA, sa han.

BUENOS AIRES: Vi kan ikke bruke millioner av pesos på å bygge en ny, moderne katedral i Avellaneda (Argentina) før vi har avskaffet nøden i denne byen, erklærte biskop Podesta i et fjernsynsintervju. Denne veldige industribyen har fordoblet sitt innbyggertall i løpet av de siste femten år, og vi kan ikke bygge en ny kirke før alle disse mennesker har fått tak over hodet, sa han.

BARCELONA: Erkebiskopen i Barcelona, Gonzalez Martin har forbudt prestene i sitt bispedømme å delta i demonstrasjoner og å spre flyveblader. I en erklæring sier imidlertid erkebiskopen at det trengs endringer i de bestående forhold i Spania hvis man vil at menneskerettighetene skal bli respektert. Det må komme en ny utvikling i Spania, men den må foregå i ordnede, fredelige former.

KARATSHI: For første gang i Pakistan er en legmann utnevnt til leder av et katolsk universitet, St. Patricks.

FORSIDEBILDET

Med fly over Middelhavet: underveis til Portugal hilser paven på pressefolk som var med i hans følge.

GUODSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stillemesse	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	7.00 9.00 9.45 og	11.00 19.00
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00 —
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 212355	9.00	10.30
Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 21 25 87		10.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: St. Paul kirke, Christies gt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
Vår Frue kirke, Helleveien, tlf. 56 245	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverres gt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
SARPSBORG: St. Olavs kapell (1. og 3. søndag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK, Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
STAVANGER: St. Svitthun kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —
St. Elisabeth hospital, Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 7558	8.30	11.00
TROMSØ: Vor Frue kirke, Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: St. Eystein kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31. VIII (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

I FATIMAS JUBEL

Fjernsynsbildene av pave Paul VI da han stående i sin bil sakte kjørte gjennom massen av vinkende og jublende katolikker i Fatima pinseaftnen, viste oss en åndelig leder av en verdenskirke som med favnende armer mildt tok imot hyldest og respekt og hengivenhet fra Kirkens døtre og sønner. Det vi lett glemmer i en slik varmende opplevelse er at vi alle har lagt byrder på denne mannen som ville fått de fleste til å vakle og stupe — midt i jubelen. Han må jo vite når han ser ut over Fatima og hele den katolske kristenhet at både han og den igjen står foran en prøve når det gjelder troskap og fellesskap, og ingen kan misunne ham denne innsikt i våre hjerter og tanker. En amerikansk skribent hvis informasjon er øyensynlig må stamme fra meget fremtredende hold, skriver at paven arbeider på et dokument som blir det viktigste i hans pontifikat — om ikke i pavedømmets historie i moderne tid — hans kommende encyklika om ekteskapet og prevensjon. Og skribenten legger til at paven i en privat audiens med en amerikansk biskop nylig til avskjed hadde hvisket disse ord om dette arbeidet: «Jeg vet hva jeg ikke kan si. Jeg vet ikke hva jeg må si.»

De mer utførlige gjengivelser som nå foreligger om mindretallets standpunkt i rapporten fra den pavelige kommisjon for studiet av fødselskontroll, er nyttig lesning hvis man vil gjøre seg opp en mening om hva paven «ikke kan si», hevder noen. Mindretallets uttalelse inneholder nemlig bl. a. en sterk understrekning av den urokkelige sammenheng man finner i erklæringene fra Kirkens øverste læremyndighet opp gjennom århundrene. Denne sammenheng og ansvaret for den viser bl. a., etter mindretallets mening, hvorfor det ikke er mulig for Kirken å endre sitt svar på det foreliggende spørsmål om prevensjon.

I et bestemt avsnitt av mindretallets innstilling heter det således at Kirken ikke kan endre sitt svar av den grunn at dette svar er sant. Uansett hva som kan bidra til en mer fullkommen formulering av læren, kan ikke læren unngå å inneholde, på et avgjørende vis, selve sannheten. Den katolske kirke, innstiftet av Kristus for å vise menneskene veien til evig liv, kan ikke ha tatt feil i alle disse århundrene av sin historie. Kirken kan ikke ta avgjørende feil i sine doktriner om tro og moral, det ville ikke vært mulig i Kristi navn for Kirken å legge så alvorlige ansvar på de troende i århundrenes løp, ikke engang i ett århundre, hvis det ikke i virkeligheten var Jesus Kristus som selv la dette ansvar på oss. Den katolske kirke kan ikke opp gjennom tidene i Kristi navn ha gitt mange av sine troende grunn til synd og åndelig fallitt på grunn av en falsk doktrine fremsatt i Kristi navn. Hvis Kirken hadde kunnet feile på denne måten, ville læremyndighetens autoritet i moralspørsmål komme under debatt. Og de troende ville ikke lenger kunne ha tillit til læremyndighetens tolkning av morallæren, spesielt i seksuelle spørsmål.

Og mindretallet føyer til i dette avsnitt: Spørsmålet gjelder ikke om Casti Connubii (Pius XI) kan forandres. Kirkens lære om disse ting har ikke sin begynnelse i Casti Connubii, den er heller ikke avhengig av med hvilken form for autoritet Pius XI i dette tilfelle ønsket å lære Kirken. Kirkens lære i disse ting ville ha full gyldighet og sann-

het selv om Casti Connubii aldri var blitt skrevet. Fødsels-hindrende midler er alltid en alvorlig synd, og sannheten i denne lære kommer av det faktum at den har vært fremsatt med bindende styrke alltid og overalt som noe som må holdes og følges av de troende. Tekniske og juridiske undersøkelser angående Casti Connubiis ufeilbarhet fjerner oss fra det sentrale spørsmål og fordunkler det for oss.

Og mindretallet gjentar: Hvis ikke denne doktrine er en avgjørende sannhet, så vil selve læremyndigheten stå for oss som tom og ubrukelig i alle moralspørsmål.

«— mens folk jubler rundt ham —»

Såvidt mindretallet. De fire teologer som undertegnet denne instilling var fr. John Ford S.J. fra det katolske universitet i Washington, fr. Jan Visser C.S.S.R. fra Urban universitetet i Rom, fr. Marcelino Zalba S.J. fra det gregorianske universitet i Rom og fr. Stanislas de Lestapis S.J.

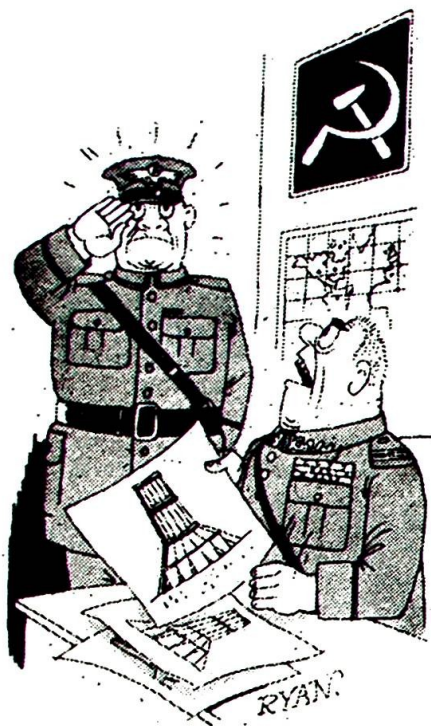
Hvorvidt Kirken gjennom Vatikankonsilet har fått en bevissthet om sin læreautoritets egentlige natur som likevel kan nyvurdere denne bindende tankegang, det kan eventuelt bare fremgå av de begrunnelser paven gir sin endelige uttalelse.

Mange av oss har kanskje hjerte og tanker hos majoriteten av kommisjonens eksperter og det de står for i sin uttalelse. (Omtalt i forrige nummer av «St. Olav».) Vi er muligens nå endelig kommet til det punkt da debatten likevel må opphøre, og vi må gjøre oss klar til å prøve vår troskap på den endelige avgjørelse vi har grunn til å vente. Uansett hva denne avgjørelse går ut på, er det vel grunn til å tro at utviklingen i Kirkens pastorale behandling av disse spørsmål har kommet så langt at den vil komme til uttrykk i pavens ord.

Er vi oss ellers klart bevisst at vi nå kanskje står ved et meget viktig punkt i Kirkens historie, er det også forholdsvist lett å se en dypere mening i Paul VIs møte med mengden av troende i fjellbyen Fatima. Han er ikke bare satt til å være Kirkens øverste leder for å kunne være en paradefigur ved jubileumsfeiringer — mens folk jubler rundt ham, bærer han et svimlende ansvar. Og plikten til å være trofast mot det.

A. R.

OM CANON

Den nye katolske katedralen i Liverpool ble innviet i mai, og vi hadde et bilde av den i forrige nummer. Her har dens moderne form skapt visse problemer i Sovjets etterretningstjeneste, mener Ryan i «Catholic Herald»:

«— Idiot. Jeg ba om bilder fra Cape Kennedy.»

FRA TROMSØ

Den store utvidelse og modernisering av St. Elisabeth Hospital i Tromsø var førstesidesstoff i avisen «Tromsø» da søstrene nylig markerte begivenheten med en mottagelse for fylkeskommunale og bykommunale myndigheter, representanter for Sentralsykehuset og andre helseinstitusjoner, biskop Norderval og medarbeidere og venner. Priorinnen, søster Birgitta ønsket velkommen, spesielt hilste hun biskopen og hans frue, det var første gang man her hadde biskop og prester fra statskirken til stede sammen med våre egne katolske prester, understreket hun.

Priorinnen opplyste ellers at utvidelsen gir bedre plass på sykerommene, nye fødestuer, enerom for 23 barnepleie-elever og leiligheter til jordmødre samt en cafeteria.

Hun takket også for det gode samarbeidet med Sentralsykehuset og sluttet av med å si med et smil: Mange sier at paven er rik og at han betaler vår virksomhet. Sannheten er at hverken paven eller den katolske kirke har betalt dette som her er gjort. Det har St. Elisabeth-søstrene selv klart med sitt arbeide.

Den 4. mai i år ble der fra Rom utsendt en ny instruks om gjennomførelsen av Vatikanconsilets bestemmelser om liturgien. Den trer i kraft 29. juni. Instruksjonen konstaterer med tilfredshet kirkefolkets stadig mer aktive del i messen, ettersom reformene skrider frem og minner om at disse er underlagt de respektive biskopers avgjørelser. I sitt viktigste avsnitt fastslår instruksjonen, at de lokale bispekonferanser nå kan tillate, at også messens sentrale deler (*canon*), som hittil har vært bibeholdt på latin, kan leses på folkesprogene. Ritus-kongregasjonen imøtekommer her tallrike anmodninger fra ulike kanter av verden, heter det i instruksjonen.

KARDINAL: «DET PÅGÅR EN

APPELL TIL KIRKER OG HJEM

— Se dere rundt i kirkene og i hjemmene og finn ut om det er noe som kan selges til inntekt for de fattige, skrev kardinal Heenan til de 500 000 katolikker i bispedømmet Westminster nylig.

I et hyrdebrev sa kardinalen bl. a.: — Dere har kanskje messeklær, kalker og monstranser som brukes bare en eller to ganger i året. De kan selges. Det samme gjelder private smykker som sjelden blir brukt, ringer, brosjer, halsbånd og øringer — alt kan redde barn som akkurat i dette øyeblikk holder på å dø av sult.

Kardinalens hyrdebrev sikter på å vise bispedømmets troende hvordan paven sine siste encyklika, «Populorum Progressio» praktisk og øyeblikkelig kan få virkning i menighetene.

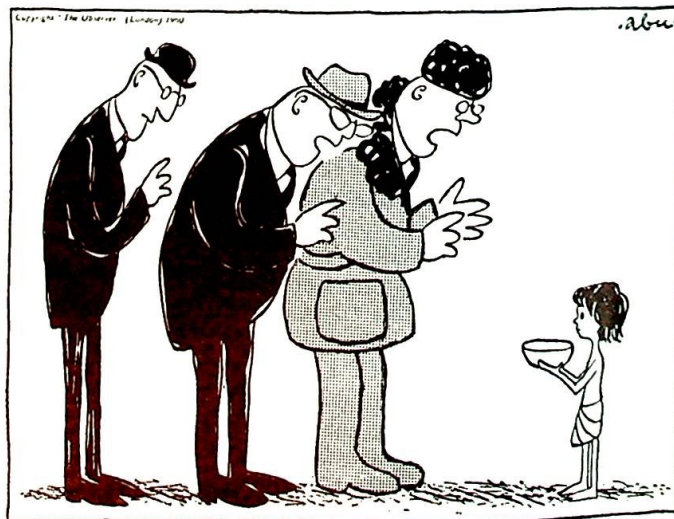
— Det er lett å snakke om å elske hverandre, det er lett å si at alle mennesker er brødre, fremholdt kardinalen. — Paven vil vite hva vi har tenkt å gjøre med det.

— Under krigen solgte vi i England kjeler og metallkrukker, holdt oss hjemme hvis det ikke var absolutt nødvendig å reise noe sted, sparte på brenselet og ga avkall på all slags luksus. Hvorfor var vi beredt til ofre den gangen? Fordi det var krig og fordi vi var i fare. Det pågår en krig nå. Det er krigen mot noden i verden, og vi er alle i dødelig fare.

— Det har kommet forslag om at alle rike nasjoner skal gi én prosent av sin nasjonalinntekt for å redde verdens fattige. Her i dette bispedømme akter vi å sette til side én prosent av vår inntekt til dette formål. Det betyr kanskje at byggeplaner må utsettes, men i farlige tider kreves det ekstraordinære ofre.

— Intet katolsk bispedømme har store rikdommer. Våre små bidrag redder kanskje bare livet til noen få barn, sa kardinalen. — Men hvis vi ikke gir et eksempel, kan vi ikke vente at regjeringene skal lytte til vår stemme.

(Forts. neste side)

Det er lett å si at alle mennesker er brødre. Men gjør vi noe med det?

Professortitelen har kanskje for de fleste noe visst tørt ved seg, som en i hvert fall ikke umiddelbart forbinder med poesi. Det måtte da være med de randbemerkninger litteraturforskeren, kritikeren, forsyner diktningen med. En skarp tunge har sammenlignet dikteren og kritikeren med fossen og laksen: Fossen bruser og bruser, laksen bare hopper og hopper.

Professor *Sigmund Skard* er i tilfelle unntagelsen som bekrefter regelen — både som oversetter av fremmed poesi og på egne vegne har han lagt for dagen en fin lyrisk begavelse. «St. Olav» har tidligere omtalt hans og Henrik Rytters lødige nynorsk-oversettelse av Dantes «Guddommelige komedie». Nylig har professor Skard utgitt en samling «Franske dikt» (Det Norske Samlaget 1967), der han gjengir verker av Villon, Hugo, Baudelaire, Claudel og Saint-John Perse i et klangfullt norsk språk.

Som et punktum for maimåneden som nå går ut, og som en anbefaling av det rike, vesle bindet gjengir vi her hans gjendiktning av ett av Paul Claudels mange Maria-dikt — en hyldest til Kristi Mor som de fattiges og elendiges venn og hjelper.

KRIG NÅ»

Et av de første stedene kardinalens byrdebrev ble fulgt var Westminster Cathedral. En talsmann erklærte etterpå at man går gjennom sakristiets gjemmer: — All som ikke blir brukt regelmessig og kan selges, vil bli gitt.

NORSK OVERSETTELSE

En norsk utgave av pavens allerede kjente rundskrivelse vil foreligge om kort tid. Forhåndsbestillinger mottas.

St. Olavs Forlag, Akersveien 5, Oslo 1.
Tlf. 20 72 48.

VÅR FRUE — HJELPAREN

Eit skrøpeleg barn som veit at ingen er stolt av det og elsker det som sitt, når einkvan kjem til å sjå på det med eit auga som er blidt, raudnar det djupt og smiler tappert så ikkje gråten skal vinna. Slik må fattige og foreldreause i vonde verda finna — dei som ikkje har pengar og kunnskap, og som det er lite ved — at dei må greia seg utan allting, og utan vener med. Dei fattige opnar seg lite, men ein kan då koma dei nær: det er nok at du ser dei, og vørder dei litt for det dei er. Så tak mitt blikk og mi hand, du arme, men aldri lit på meg: snart skal eg vera hos mine att, og knapt tenkja på deg. Den fattige finn først trygg venskap hos den som er armare enn. Difor, nedtyngde syster, kom til Maria, din ven! Stakkars kvinne, mannen din drikk, og barna er bleike som snø, og du har ikkje pengar til leiga, og ønskjer du var død, — å, når du vantar alle ting, og må bera tyngre enn ein kan, kom til kyrkja, ver stille, og sjå Mor åt Han! Same kor beisk ein urett du lid, same kor din jammer er stor, når barna lid, er det endå meir tungt å vera Vår Mor. Sjå på Henne som står der, utan von, utan klage, logn, lik ein fattig som finn ein endå meir arm, og dei ser på kvarandre i togn.

PASTOR FISCHEDICK VELSIGNET BÅT OG MANNSKAP

Det brasilianske havforskningsfartøyet «Professor W. Besnard» fikk navn og kirkelig velsignelse i Bergen nylig. Det var sogneprest Fischedick i St. Paul som var til stede og velsignet båt og mannskap.

OVER 200 TIL BISPESYNODEN

Den nye bispesynoden som for første gang skal samles i Rom den 29. september—24. oktober må antagelig forlenges i fire, fem uker, sa biskop Rubin, synodens faste sekretær ved en pressekonferanse i Vatikanet. Det blir over 200 deltagere, hvorav 132 representanter for like mange nasjonale bispekonferanser. 13 kurie kardinaler ventes å delta, dessuten vil paven selv velge ut 25 delegerte.

BLIKK på TIDEN

KRISTELIG «ØNSKEKVIST»

■ Kringkastingens nye programsekretær for religiøse sendinger, Victor Anderson, i intervju med bladet «Vår Kirke» (13. mai): «Jeg tar gjerne imot kritikk, men ber om at den må bli konkret». Vel — det skal den bli. Den kan godt utgå fra en av hans kolleger, den våkne Peter Wilhelm Bøckmann, som nylig bekymret seg over at de religiøse sendingene i NRK har utviklet seg til å bli en slags «hustelefon» mellom de troende, en intern kristelig oppbyggelsesinstans, mens dette særlige medium i dette særlige land vel forlenget burde ha oppfattet og tilpasset seg *misjonens* situasjon, mentalitet og — ikke minst! — *sprog*.

Victor Anderson efterfølger en dyktig radiomann, Sigurd Lunde, som skapte etterkrigstidens kristelige radiostil på godt og ondt — mest godt. Med smidighet og skjønn laget han en syntese mellom de uhyre varierende faktorer som til sammen utgjør norsk kristenliv, det hele avveid etter en innebygd sans for proporsjoner, hvor riktignok norsk kirkelivs og NRK's felles sakrale respekt for «det folkelige» kunne gi det kvantitative et farlig forsprang på det kvalitative. Men Sigurd Lunde åpnet mange dører og sinn, med sin direkte og vel informerte radiostil og sitt internasjonale utsyn.

Hans efterfølger befinner seg overfor en ny situasjon: Kirkelig, sosiologisk, kulturelt, internasjonalt (økumenisk). Det dreier seg om å gjenkristne de avkristnede — der ligger prioriteten. Det betinger nye metoder. Men Victor Anderson ser visst ikke, efter intervjuet i «Vår Kirke» å dømme, stort å forandre på. Han har heller ikke, synes det, trukket noen konsekvenser av magister Tore Lindbekk's ganske skarpsynte iakttagelse i en radio-analyse forleden: At henvisningen av det kristne nærvær i NRK til vel avgrensede kristelige beitemarker *også* kan oppfattes som diskriminasjon. Kristendom er ikke en teig, ved siden av andre. Den kan heller ikke, i noe europeisk land, idag etablere seg som overformynder i et massemedium. Men den kan (og skall!) bevege seg i hele registerets bredde, hvis den da aksepterer utfordring og samtale — på tidens harde, men spennende vilkår. Det er der, fra kristelige hold, alt for lite av i NRK. Så blir helhetsinntrykket skjævt: «Ønskekvist»-programmer for de allerede omvendte.

Victor Anderson ba om «konkret» kritikk. Det skal han få. Han sier, på intervjuerens antydning av at radio-forkynnelsen er under hardt skyts fordi den «er for lite innstilt på å nå mennesker med bare perifer interesse for kristendom og kirke», ett og annet som unektelig innbyr til kritikk:

«En slik klage over radioforkynnelsen vil jeg sende videre. Det er ikke meget vi i Kringkastingen kan gjøre for å rettlede dem som skal forkynne i radio. Er radioforkynnelsen kjedelig, må det være fordi forkynnerne er kjedelige. Snakker de ikke tidens sprog, må det være fordi kirken ikke taler tidens sprog. Vi kan ikke isolere radioforkynnelsen.»

Selvfølgelig kan vi det. Selvsagt *bør* vi det. Mange venter vel, på bakgrunn av adskillig åndløs kristelighet over NRK, at det er nettopp hva en ung, ny programsekretær tar sikte på å gjøre. «Norges største prekestol» har alle betingelser for å skape en ny, realistisk og «åpen» prekenstil og forkynner-teknikk her i landet. Hva hindrer NRK i å lage seminarer for håndplukkede forkynnere som holder mål (de finnes jo!), og skape en fast gruppe omkring en ny misjonerende preken-type? Den kunne

for eksempel, med kristelig bot og adskillig utbytte, først lytte til Rolf Wesenlunds infamte treffende parodier over den *dårlige* prekenstil, for så å rulle ermene opp og gå til verket. Verket er avgjort ikke *status quo*. Verket er en gjenkristningsplan, fjernt fra gitarenes sus og vennemøtets innelukte hygge: Kort sagt treffe mennesker der hvor de fleste av dem faktisk befinner seg — ennå lyttende. Men snart heller ikke det.

HOCHHUTHS SISTE

■ Den tyske forfatteren Rolf Hochhuths fikst usaklige angrep på Pius XII gjennom dramaet «Stedfortrederen» fikk masse-effekt. Det får dessverre neppe det nyanserte vurderende kildemateriale som siden er lagt frem. Imens har Hochhuth kastet seg over et nytt materiale, med den samme ufølsomhet for at anklager mot navngitte personer for forbrytelser mot menneskeheten kanskje ikke best fremmes gjennom diktet dramatik. I dramaet «Soldatene» er det Sir Winston Churchill som får gå igjennom. Blant annet tillegger den tyske skribenten ham et drap — på den polske eksil-lederen general Sikorski. Det ville være oppsiktsvekkende historie, hvis det ikke var insinuerende skjønnlitteratur.

«Soldatene» har ellers et viktig og gripende tema: Terrorbombingen mot sivilbefolkningen — den stilltiende vedtatte krigsforbrytelse som ble praktisert massivt under forrige krig, og som uten betenkeligheter forberedes, av alle stormaktens generalstaber, for den neste. Her stemmer historie og dramatik overens, og anklagen rammer der den skal. Det rettfærdiggjør ikke den dikterisk utvidede anklage — forfatter-pretensjonene om å gi oss den «egentlige» Churchill gjennom et fritt skrivebordsprodukt. Styret i det britiske nasjonalteater har sagt nei til Hochhuths drama. Neppe bare av patriotisk omsorg for den avdøde nasjonalhelt. Men av sunn sans for at menneskers skyld og ikke-skyld er et altfor alvorlig anliggende til å falle under habile teaterskredderes diktende vilkårlighet.

■ Et besøk i Betlehem, Nazaret, Jerusalem var engang noe i retning av et sakramente — «jorsalfareren» oppsøkte sin tros kilder, det evangeliske landskap. Idag bringer folketurismen tusener bekvemt og farefritt til de hellige steder, hvor en vel organisert service fra det jødiske Israels og det muhammedanske Jordans side tar hånd om dem. Resultatet er ikke alltid til oppbyggelse — kommersialiseringen av det hellige, de splittede kirkesamfunns arrige kamp om minnestedene og mange andre profane innslag kan tvert om påføre pilgrimen skuffelser og forargelse, ja et dypt mismot.

I et også ellers velredigert nummer av «Minervas Kvartals-skrift» (1, 1967) skriver den meget reisende og skrivende svenske journalisten Gunnel Vallquist om «Jerusalem 1966» — det er en smertefull meditasjon på stedet, over «den forseglede grav», dvs. de kristnes kompakte ufølsomhet for det enhetens og kjærlighetens revolusjonerende budskap de selv bærer på. Hennes betraktning er et utmerket eksempel på, at fremmede omgivelser opplever hver og én først og fremst ut fra sin egen indre, medbragte bagasje. Som moderne og lidenskapelig engasjert «reform-katolikk» opplever Gunnel Vallquist Jerusalem sjokkartet. Som andre kristne støtes hun selvfølgelig over det ukristelige i selve drakampen om «de hellige steder»:

«Där som överallt försöker annars varje samfund att bygga murar, att stänga in sig och utestänga de andra, att uppträda som, eller så mycket som möjligt göra sig til, «herre på täppan». Men här är inte vem som helst herre, han vare sedan patriark eller påve; én är Herren, och täppan är den tidligare örtagård där Hans kraft välte undan stenen, bröt myndigheternas insegel, sprängde gränserna mellan liv och död, mellan Gud och oss.»

Men tilstandene i Jerusalem blir dessuten for hennes blikk som et bilde på hele kristenhetens tilstand, hvor splittelsen og bokstaven har fått et solid, grunnfestet primat over Evangeliets kjerne: Kjærligheten. Hvor den ikke-troende trekker på skuldrene, vil den kristne måtte engasjeres i et opprør mot «tradisjonene», mot et «bestående» som har spilt skandaløst fallitt når det gjelder å overbevise menneskene om Guds inngripen i menneskers liv:

«Skall vi verkligen våga fortsätta? Fortsätta att slita sönder Kristi kropp som er kyrkan, att strö salt i såren, att hindra dem att läkas, att underhålla alla infektioner som förtär organismen? Kan vi? Måste inte ett smärtans skrik, ett protestrop stiga ur alle de trånga fällorna, ur uppsamlingslägren där vi hålls instängda, ur de igenmurade gravarna prydda med våra samfunns sigill?»

Vi, det anonyma folket — och förvisso många av våra präster — vi vil inte längre, vi vägrar att vara med på detta styckande av en levande kropp, vi kräver att det blir slut på splittringen! Vi vet att ingenting blir bättre av att vi individuelt tar oss över muren från en fälla till en annan; splittringens förbannelse består så länge fällorna består, så länge väktare bevakar våra forseglade gravar.»

I smerten forenkler en kanskje det som er sammensatt: At der innenfor den brutte enhets utvilsomme synd finnes ikke bare hårde hjertener og stivnede sinn, men også våre samvittigheter forpliktet på hva de vet er uforanderlig sant. Men Gunnel Vallquists rop har en mening.

Det er visst ropt rett ut av en kristenhet som venter på enhetens ånd, trett av splittelsens bokstav.

ABBE PIERRE

■ — fremdeles brennende for sitt «Emmaus» og sine «Svaler» — har besøkt København. I et intervju med «Aktuelt» (16. mai), dette lille glimt:

PAVEN UTTALER SEG OM ØKUMENISMEN

Pave Paul mottok nylig i audiens medlemmene av Sekretariatet for kristen enhet — som også vår egen biskop tilhører — der han kom med flere viktige uttalelser om den katolske kirkes økumeniske holdning. Paven understreket at økumenismen nu er blitt et av kirkens mest centrale anliggender: «Den er ikke uttrykk for en tilfeldig og forbigående interesse, men er gjenstand for vår stadige omsorg, som krever planmessige studier, utholdende kjærlighet, og som hører med i selve retningslinjene for vår apostoliske virksomhet.» Videre sa paven at de av konsilets dokumenter som direkte eller indirekte berører det økumeniske sikte er så klare og forpliktende at veien ligger klar foran oss, og målet formulerte paven på denne tankevekkende måte: «En reorganisasjon av den ene kirkes enhet mellom alle dem som bærer navnet kristne.» (La récomposition de l'unité de l'unique Eglise pour tous ceux qui portent le nom de chrétien.)

Av viktighet var også pavens ønske om at der må knyttes vennskapelige og lojale forbindelser mellom den katolske kirke og alle andre kristne samfunn som oppriktlig søker å fremme den økumeniske målsetning. Dette er mulig, uttalte paven videre, fordi der allerede eksisterer en dyptgripende enhet mellom alle døpte kristne som tror på Kristus og som påkaller den treenige Gud.

Paven kom også inn på de vanskeligheter som kirkens økumeniske holdning moter, og som ofte bunner i psykologiske hindringer. Det er ikke i løpet av få år mulig å vinne over motsetninger som har vart i århundrer. Om dette sa paven: «Der gis posisjoner som er blitt til av prestisjehensyn og gjennom bitre erfaringer, og som en transsynt polemikk har låst fast. Bare den mulighet å måtte oppgi dette skaper hos mange reaksjoner som har en tendens til å fremstille seg som prinsipper man ikke kan gi avkall på.»

Paven unnlot heller ikke å nevne den vanskelighet som hans eget embede er for de kristne som ikke ser seg i stand til å anerkjenne det. Men pavens ønske er jo ikke annet enn å være det samlende midtpunkt for sannhet, kjærlighet og enhet. Hans embede har den pastorale misjon å lede og å tjene det broderlige fellesskap. Pavens oppgave er å beskytte alles legitime rettigheter, og han «krever ingen annen lydighet enn den man kan vente av den ene og samme families barn».

Trass i vanskelighetene så paven fremtiden imote med tillit i forvisningen om at Faderen og Sønnen er med oss, og at Den Hellige Ånd ennå virker undere.

«— Under hungersnøden arbejdede en meget religiøs ung pige for «Svalerne» i Indien. Jeg fik et fortvivlet brev fra hende, hvori hun skrev, at det hun så var en benægtelse af, at der findes en Gud. Få dage efter fik jeg brev fra en ven, der havde set hende i hendes arbejde. «Når jeg ser hende, er det som at se Guds ansigt», stod der. Forstår De?

Man begynder at forstå.

— Jeg har set så megen nød og elendighed. Det værste er ikke de steder, hvor folk dør af sult. Det værste er der, hvor folk ikke kan finde en grund til at fortsætte livet.

Ved at hjælpe andre hjælper disse mennesker også sig selv — i mine lejre har jeg læderjakker og forbrydere. De er blevet dygtige, ansvarsbevidste klunsere, levende mennesker, forstår De!»

Visst forstår vi!

Frater Candidus.

DETTE ER KONSILETS

AV PROFESSOR DR. THEOL. K. E. S

Observatørene på vei inn til konsilforhandlingene i Peterskirken. I første rekke artikkelforfatteren.

Det II. Vatikankonsil er blitt forskjellig vurdert på luthersk hold. En av de protestantiske observatører ved konsilet, professor dr. theol. K. E. Skjoldsgaard, København, en sikker og informert kjenner av katolsk teologi, har tillatt oss å offentliggjøre følgende interessante betraktning over de dypeste åndelige drivkrefter i konsilets streben etter kirkelig fornyelse.

Selv om konsilet er avsluttet er det allikevel fremdeles i stadig utvikling. Det er nu gått inn i historien, dette drama der den menneskelige eksistens utfolder seg, og som den kristne kirke tar del i. Historien er for oss det ukjente og det uforutsette. Det er først i historien at konsilet vil åpenbare seg selv, og det betyr at alle vi kristne, katolske, ortodokse og prote-

stantiske, har vår del av ansvaret for det som skal komme ut av disse tre år. Enhver tanke, enhver vurderingsdom og enhver handling er med om å bestemme historiens gang, og det samme gjelder også for dette konsil.

Selv om vi må vente på historiens dom, søker vi allerede nu å forstå hva som er hendt, for å finne et tolkningsprinsipp som kan sette oss i stand til å gripe den egentlige betydning av denne viktige begivenhet. Noen lett oppgave er dette ikke, fordi vi ser på den med så forskjellige øyne. En katolsk biskop og en luthersk observatør har ikke den samme innstilling overfor denne begivenhet. Det betyr ikke at en observatør bare betrakter konsilet utenfra; hvis han tar et rent objektivt standpunkt, opptrer alene som reporter, avskjærer han seg selv fra en sann vurdering, — han vil da være som en blind.

Den læremessige side.

Det sier seg selv at konsilet har hatt et dogmatisk eller læremessig sikte, ellers ville det ikke ha vært et konsil i det hele tatt. Men det er ikke så lett å bli helt klar over denne konsilets læremessige side. Hvis jeg ikke tar feil, kommer konsilet bare én eneste gang nær opp til et dogme, nemlig når det uttaler seg om biskopenes kollegialitet og bispeordinasjonens sakramentale karakter, uten at det dog her foreligger noen egentlig læredefinisjon. Men det er ikke akkurat dette jeg har i tankene når jeg taler om konsilets dogmatiske sikte. Jeg tenker heller på det som er blitt kalt en slags «transdogmatisasjon» av dogmene. Med det menes en vilje til å gjenntenke gamle formuleringer på nytt og gi dem nye uttrykk. En luthersk observatør forstår godt hvor nødvendig det kan være å gjenntenke vår tro på

DYPESTE TANKE

SKYDGAARD

nytt. Vi er jo ikke tidløse abstraksjoner, men mennesker i historien. Troens vesentlige innhold forblir uberørt, men dens formuleringer og vår erkjennelse av den er ikke noe som for alltid er fastslått. Jeg er sikker på at konsilets forståelse av dette vil vise seg fruktbar i tiden som kommer, og selv om det må skje i kamp og smerte vil det bli en både nødvendig og betydningsfull prosess for å skape en levende tro.

Økumenisk sikte.

Vi må også ta med i betraktning dette konsils økumeniske intensjon, som utgjør et viktig ledd i denne begivenhet. Økumenisk tenkning består i å åpne seg for «den annen». Vi ser ham ikke lenger som fremmed, en som er fortapt, eller en som må «konvertere», men som vår neste gitt oss av Gud, og som vi ikke kan leve foruten. «Den annen» er en bror selv om han kalles en «adskilt» bror. Jeg er klar over at ordet «økumenisme» har mange varierende betydninger, selv på konsilet. Det gis sikkert mange som bruker ordet i betydningen av en bevegelse som skal føre tilbake til eller gjenforene med den romersk-katolske kirke i dens nuværende konkrete eksistensform. Men sikkert er det at selve konsilet har et økumenisk sikte som ser lenger enn denne altfor forenklete oppfatning av problemet. Vi er alle på vei fremover og vi er gjensidig avhengig av hverandre. Observatørene hadde en sterk, og av og til en nesten tyngende følelse av dette. Noe var i ferd med å bryte frem, noe som ga løfter, lik morgendemringen før solen står opp. Ennu ser vi ikke veiens ende, vi vet bare at vi må vandre sammen, og at det er en god vei å gå. Vår nærmeste oppgave er å underbygge, renske og utdype denne åndelige innstilling.

Store og vanskelige problemer møter vi på denne vei, som vi bare kan løse i fellesskap. Og her nærmer vi oss konsilets dypeste intensjon, dets siste dimensjon, men også dets mest skjulte og hemmelige. Jeg skal forsøke å forklare hva jeg mener. Det er mulig at våre kirker må imøtese store ydmykelser, som uten tvil vil gjøre slutt på enhver form for «triumfalisme». Kanskje har konsilet i dets ytre fremtoning ikke begrepet denne dimensjon, men det skjulte konsil

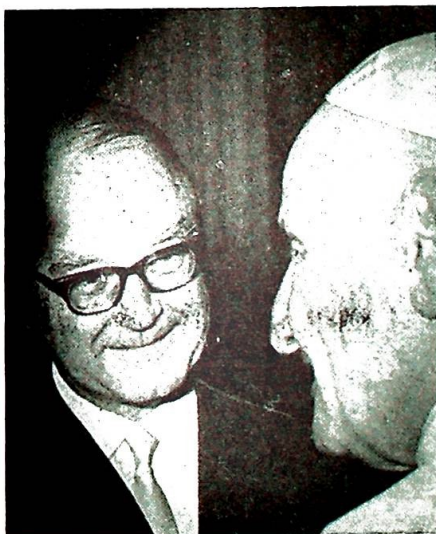
kjenner den. Og det skjulte konsil er det sanne konsil.

Evangeliet i dag.

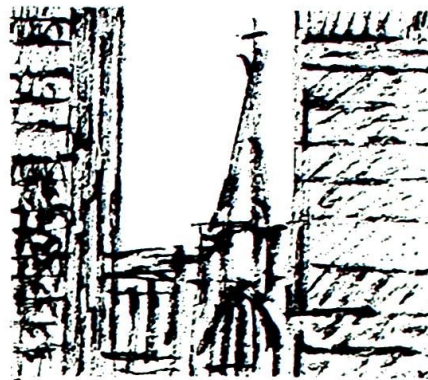
Er det ikke i dette konsil noe viktig som presser på, noe som ikke klart kan defineres, et slags nesten uartikulert rop, men som samtidig er uhyre realistisk? Hvori består denne utsigelige lengsel som ga seg til kjenne i så mange taler i konsilaulaen, og i så mange samtaler? Hvordan kan kirken i verden idag være Jesu Kristi kirke? Hvordan skal Evangeliet forkynnes i dag? Hvordan skal vi leve vår tro?

Verden i dag! Det er en verden som på mange måter er gått trett av vår kristendom, trett av våre mange kristelige ord. Det er en verden som ser ut til å klare seg meget godt uten vår Gud. Konsilet har vært fylt av ord som i stor utstrekning ikke vil nå frem til moderne menneskers sinn. Profesoren på høyskolen forstår, det gjør også predikanten eller presten som preker. Men hver søndag kommer det folk til våre kirker som ikke forstår hva vi sier, og som erklærer at de ikke lenger er i stand til å tro. «Ateisme» er ikke lenger noe vi kan nøye oss med å fordømme. Ateismen er kommet oss nær, såvel i vår teologi som i vårt daglige liv, kanskje endog i vårt eget hjerte! Den stiller oss høyst alvorlige spørsmål, spørsmål som er vanskelige å svare på, og som vi viker tilbake for.

(Forts. side 178)

Professor Skydsgaard i samtale med pave Johannes XXIII.

DRAMMENSER PRESTEVIES

Søndag 27. august vil en ung nordmann bli ordinert til prest av biskop John W. Gran i Oslo katolske domkirke. Det er den 33 år gamle Arne Fjeld. I mai-nummeret av St. Laurentius Budstikke i Drammen finner vi denne forhåndsomtale av begivenheten:

Ordinasjonen betyr et skritt nærmere fremtidens situasjon: den at landets egne sønner arbeider for Kirken i deres eget fedreland. I dette tilfelle har vår menighet her i Drammen ennå en særlig grunn til glede, den unge ordinand er født her og ble opptatt i St. Laurentius kirke.

Arne Fjeld har studert til prest i dominikanerklosteret Le Saulchoir i Frankrike.

TAKK TIL SØSTRENE

Pater Ronald, sognepresten i Kristiansand, har nettopp sendt ut et jubileumbrev av St. Ansgar Sognebrev — nr. 100. Det første ble sendt ut av pater Boers den 10. november 1941. Men det er også vemodige toner i pater Ronalds hilsen til sin menighet denne gang:

«Det ser ut til, når neste brev kommer ut etter sommerferien, at mange av våre gode St. Josephssøstre da har forlatt Kristiansand. De fleste av dem har arbeidet i nesten en menneskealder her i byen og i vår menighet og både de som reiser og vi som blir igjen føler det dypt alvorlige i denne avgjørelsen. Mennekkelig sett har de seneste år, da vi ennå levde i usikkerhet om fremtiden, vært meget tunge. Aldri vil vi glemme det som søstrene har gjort for byen og særlig for vår menighet og vi vil be for dem som forlater oss og for det nye arbeidet søstrene vil ta fatt på.»

FREDENS NYE NAVN

AV BERNARD DELPLANQUE O.P.

Rundskrivelsen (encyklikaen) «*Populorum Progressio*» av 26. mars 1967, inngår i den pavelige lære-tradisjon som i løpet av det siste hundreår har vært fremkalt ved en stadig hurtigere utvikling av en verden i forvandlingens tegn. Kirkens samfunns-tenkning har imidlertid fått en ny retning gjennom først Johannes XXIII's store encyklikaer og dernest Det II. Vatikanconcils konstitusjon «*Gaudium et spes*». En kan si at Kirkens lære tidligere ofte falt for fristelsen til å utlede den jordiske virkelighet av den kristne åpenbaring. Derfor kunne en med rette innvende at den var for preget av en viss idealisme, og en tilsvarende sviktende sans for de krefter som faktisk bestemmer det sosiale liv. Dette perspektiv er nå blitt snudd helt om: Kirken samler først sin oppmerksomhet om «Tegn i tiden», studerer menneskenes sosiale streben og søker å avklare deres problemer i Åpenbaringsens lys.

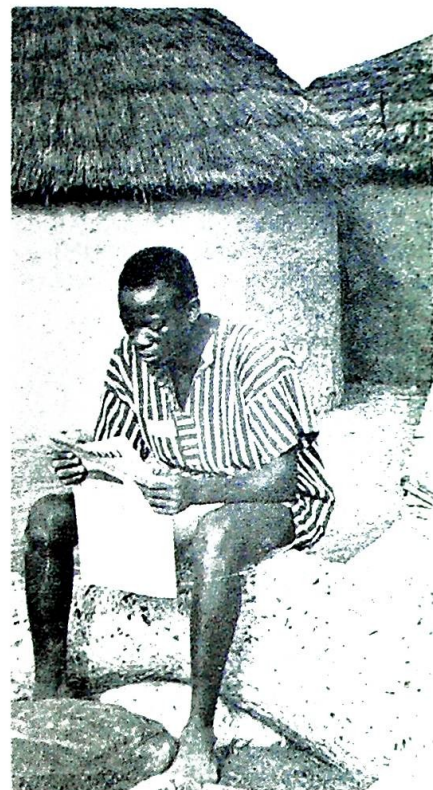
Pave Paul VI's nye encyklika er således inspirert av arbeidet og forskningen til alle dem som siden siste verdenskrig har søkt løsninger på vår tids enorme problemer: De fattige folks og nasjoners underutvikling. Nærmere bestemt er den vurdering som pave Paul her gjør til sin egen, og foreslår i Kirkens navn ikke bare for katolske og andre kristne, men til «alle mennesker av god vilje», inspirert av arbeidet til to franske sosialøkonomer med verdensry: pater *Louis-Joseph Lebret* og professor *François Perroux*. Som de første påviste de at underutviklingen ikke bare var et økonomisk problem, og at utviklingen bare kunne bli harmonisk ved å utvikle hele mennesket og alle mennesker.

Det er imidlertid ikke vanskelig å gjenkjenne pave Pauls personlige særpreg når han taler om den angst og bekymring som verdenssituasjonen i dag må vekke, og når han foreslår en omhyggelig, likevektig og nyansert undersøkelse av de fattige lands situasjon etter av-koloniseringen, av industrialiseringens og planøkonomiens rolle, av det økonomiske fremskrittets dobbeltsidige virkninger og av det moderne menneskes positive vurdering av arbeidet. Vi møter klarsynet og hjertetelaget hos en mann som personlig har møtt nøden i utviklingslandene, men

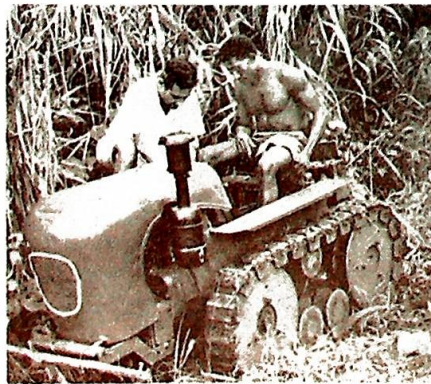
også motet hos en religiøs leder som ikke nøler med å unnsi de privilegertes egoisme. Paul VI's rundskrivelse, som bygger på et grundig studium av underutviklingens vesen, foreslår en vei til fremskritt og til nødens avskaffelse, med en mer menneskeliggjort verden som det egentlige mål. Ut over sultens og elendighetens hjertetyngende spørsmål er underutviklingen et uttrykk for dette tragiske problem: En menneskehet ute av stand til å innfri sine rettmessige håp til livet. Utviklingen av de underutviklede folk og områder kan derfor ikke reduseres til et spørsmål om økonomisk hjelp, hvor viktig denne hjelp enn er i seg selv. Det er en *ny humanisme*, som gjør utviklingslandenes vanskeligheter til et alment verdensanliggende, det i virkeligheten dreier seg om, og som alene kan vise veien. Med sin «kyndighet i det som angår mennesket» angir Kirken gjennom sin øverste myndighet bare ett siktepunkt, den «lever med i menneskenes høyeste streben og håp, den lider ved å se dem uforløste og den ønsker å hjelpe dem til deres fulle utfoldelse. Derfor tilbyr Kirken dem sitt eget eie: et helhetssyn over mennesket og menneskeheten».

I dette følger Kirken den vei Kristus selv har vist menneskene, og åpenbarer Guds frelse ved å tjene menneskene.

Denne omsorg for mennesket kommer først til uttrykk i selve måten å analysere underutviklingen på: Underutvikling er en hindring for menneskets utfoldelse av sine iboende egenskaper og sin bestemmelse. Menneskene vil i dag virkelig gjøre seg selv som helt og fullt mennesker, dvs. «de vil gjøre mer, vite mer, ha mer, for å

være mer». Det originale ved denne formulering fortjener oppmerksomhet. Troende kristne har altfor ofte, ut fra sin sans for storheten ved kallet til å være «Guds barn», undervurdert det legitime og nødvendige i menneskenes streben etter å virkelig gjøre en større menneskelighet gjennom bedringen av de materielle kår. Kirken avviser materialismen — nå som tidligere. Men det er ikke materialisme å tilstrebe de materielle goder som gjør det mulig for alle å være helt og fullt

NORSK OVERSETTELSE

En norsk utgave av pavens allerede kjente rundskrivelse vil foreligge om kort tid. Forhåndsbestillinger mottas.

St. Olavs Forlag, Akersveien 5, Oslo 1.
Tlf. 20 72 48.

ER UTVIKLING

menneske. Materialisme er «altoppslukende trang etter å ha», i motsetning til «en større være».

Rundskrivelsen nøyer seg ikke med å være en human refleksjon over dagens verden. Gjennom en dyptgående teologisk betraktning anskuer den menneskenes utvikling, «for alle og enhver overgangen fra mindre menneskelige til mer menneskelige forhold» som en virkeliggjørelse av Guds plan. Den humanisme som her settes ut i livet er ikke lukket omkring seg selv og sitt. Den når sitt høydepunkt i erkjennelsen av overordnede verdier som rettferd og fred. Den sprenger sine grenser i en humanisme større enn mennesket, når mennesket åpner seg for troen som en Guds gave, og trer inn i «enheten i Kristi kjærlighet». Den humanisme som Paul VI legger frem for menneskene av i dag er tillit til mennesket, som «forblir, uansett de påvirkninger han er utsatt for, sin lykkes eller sitt nederlags første smed». Men denne tillit til mennesket hviller helt og holdent på troen på Gud: «Riktignok kan mennesket innrette jorden uten Gud, men uten Gud kan det til syvende og sist bare organisere den mot mennesket». Troen er ikke fremmed for vår søken etter «en ny humanisme, som setter mennesket istand til å finne tilbake til seg selv, ved berikelse gjennom høytstående verdier som kjærlighet, vennskap, bønn og kontemplasjon».

Utviklingen er samtidig et personlig og et kollektivt problem.

Det er ikke bare hvert enkelt menneske, men folkene som masser som er innestengte i «et tragisk dilemma: enten bevare nedarvede institusjoner og forestillinger, men gi avkall på fremskrittet, eller oppta en fremmed sivilisasjon og teknikk, men avskrive sammen med fortidens tradisjoner hele dens rike menneskelige arv». Utviklingen er derfor et foretagende for fellesskapet: «Alle mennesker, og ikke bare noen enkelte, er kalt til denne fulle utfoldelse», en utfoldelse paven sammenfatter i disse ord av Paulus: «den fulle skikkelse i Kristus».

Som fellesskaps-foretagende må utviklingen av de underutviklede folk organiseres, og her merker vi igjen den omsorg for mennesket som preger alle pavens refleksjoner. Det er en økonomi som ikke underordner seg profittens lov, men som virkelig tjener mennesket og dets vel, han tilsikter. Derfor blir den økonomiske liberalismen igjen strengt fordømt, og Paul VI kritiserer klart og skarpt misbrukene av den private eiendomsrett og av det private næringsliv, når disse ikke vil innordne seg i tjenesten av det felles gode. Han fastslår videre at arbeidet umulig kan bli delaktighet i Guds skapergjerning — dvs. en virkelig menneskelig gjerning — medmindre det utføres under menneskelige vilkår, i frihet og med forstand. Den økonomiske planlegning må ikke reduseres til et rent teknisk spørsmål, men være et uttrykk for den menneskelige fornuft, som gjør økonomien og teknikken til en tjeneste av mennesket.

Reduserer vi Paul VI's læreskrift til en filosofisk betraktning over den moderne humanisme, eller til en teologisk betraktning over menneskets kall i verden i dag, går vi glipp av dets egentlige mening. Paven trekker dristig opp et konkret handlingsmønster, et program. Han appellerer til alle godviljens mennesker, så vel blant de styrende som blant de mange som på privat basis har engasjert seg i hjelpen til utviklingslandene. Han kommer igjen tilbake til problemet om handelsforbindelsene mellom landene og om opprettelsen av et verdensfond til beste for de som skal hjelpes. Et

(Forts. side 178)

En
klovn
funder-
inger

Min private homilie idag handler om smilet i Kirken. Som man vil se har jeg fjernet noe av sminken til kveldens forestilling, ett av de siste brevene jeg har mottatt kommer fra en dame som påstår at hun blir kvalm hver gang hun ser meg. Og det ønsker jeg selvfølgelig ikke, derfor reduserer jeg meg selv en smule. Hvis fremdeles kvalme, skal jeg ta nesen. Hvis fortsatt kvalme — søk doktor.

Men altså, smilet. Det virker som noen er av den oppfatning at mine sprell ikke har noe med det hele å gjøre og derfor bør avskaffes. Jeg innrømmer straks at mine tricks kunne vært bedre, at historiene kunne kommet raskere og... Vet dere forresten hva som er rødt og svart og hvitt over det hele? En solbrent zebra.

Hva den historien har med oss å gjøre? Ikke noe spesielt, jeg ville bare erte dere opp litt. Men den neste historien har noe med kristne mennesker å gjøre.

To tegninger, hentet fra en hollandsk bok full av smil, «Roomse Moppen». På den ene tegningen står en prest på prekestolen og sier med hevet arm: «Den som her er uten skyld, han kaste den første sten.» På neste tegning har en ganske almindelig mann reist seg og kastet en sten på pastor.

Jeg synes det er godt. Tegningene gjør jo ikke narr av hverken evangeliets ord eller pastor. Den driver bare litt vennlig gjøn med oss som kaller seg kristne. Noen hver av oss er visst parat, om ikke i kirken, så ihvertfall i andre situasjoner til å ta Vår Herre «på ordet» i denne saken.

Jo, på den måten har smilet sin lille plass i Kirken. Tror jeg. Men klarer jeg nå å redde min røde nese? Blir det fler innlegg mot den enn for de neste dagene, må også den klippes. Jeg gremmes, som det heter i Knottene.

LESERNE SKRIVER

En katolsk gallup]

Hr. redaktør.

Det er selvfølgelig ingen hemmelighet og Kirken er ærlig nok til å innrømme det, at det ikke bare i Amerika, men også i andre land finnes en god del katolikker som ikke respekterer moralbudene, eller som ønsker at de ble forandret. Men hva slags nytte kan gallupundersøkelser av katolikkenes moralske anskuelser og over-

treddelser ha for den jevne leser av St. Olav, som ønsker oppbyggelse?

St. Olav mener at et slikt informasjonsstoff skal hjelpe oss til å «stå i nær kontakt med virkeligheten og lære oss til å treffe et valg». Men hvilket valg? Den kristne moral bestemmes ikke ved gallupundersøkelser av hvor mange f.eks. skiller seg fra sin ektefelle, begår fosterdrap, har samliv før de er gift, bruker preventive midler, osv. Moralspørsmålet er ikke et majoritetsspørsmål. Her gjelder Skriftens ord: «Du skal ikke følge mengden i det onde» (II Mos. 23, 2). «Forargelser er uunngåelige» (Matt. 18, 7). Også på Paulus' tid var det «mange som vandret som fiender av Kristi kors» (Filip. 3, 18). At mange mennesker ikke vil rette seg etter Guds bud, beviser ikke at disse bud må forandres. Det er bare en bekreftelse av Jesu ord om «den trange port» og «den brede vei som mange vandrer på» (Matt. 7, 13).

Dr. J. v. d. Burg.

Person og embede

Hr. redaktør.

I St. Olavs siste lederartikkel skriver pater Rieber-Mohn at sansen for skillet mellom person og embede må utvikles på katolsk hold. Herr Hans L. Martensen i København har undertegnet en Viet-Nam appell som *privatmann*. Men når han stadig omtales som Biskop Martensen også i denne sammenheng er det naturligt at folk oppfatter det som om Københavns katolske biskop har undertegnet en politisk appell og forståelig at der reises kritikk mot dette. Hvis katolske geistlige konsekvent sørget for at bare den helt nøytrale tittel Herr ble benyttet i forbindelse med deres politiske agitasjonsvirksomhet ville man unngå misforståelser og misbruk. «Broder Andreas», i St. Olavs spalte Blikk på Tiden, ville f. eks. ikke så lett kunne ta «vi norske katolikker» til inntekt for sine helt private meninger om Viet-Nam-krigen og

ST. GUDMUNDS LEGAT

Ansekning om å komme i betraktning ved utdelingen av St. Gudmunds legat til fordel for katolske barn i katolske skoler, besendt innen 20. juni d.d. til

Prioren for Dominikanerne,
Neuberggaten 15, Oslo 3.

SANKT ANNÆ REJSER

ROM - ASSISI - FIRENZE, 28. juni — 15. juli. 18 dage - TOG - liggevogn Kbh. — Rom. D.kr. 1275.—.

RUNDRESE I ØSTRIG, 28. juni — 9. juli. 12 dage - TOG - ligge vogn/bus. D.kr. 895.—.

KULTURPERLER ROM - FIRENZE, 29. sept. — 13. okt. 15 dage - FLY. D.kr. 1275.—.

Program over turene og alle opplysninger:
Lærerinde Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, Kbh. S. - Tlf. SU 86.

PASTOR d'AUCHAMPS ROMREJSER

RAVENA - ROM - ASSISI, 28. juni — 18. juli. 21 dage - TOG. D.kr. 1375.—. Individuelt tidligere eller senere hjemreise efter behag.

ROM - ASSISI, 22. sept. — 6. okt. 15 dage - FLY. D.kr. 1275.

Program over turene og alle opplysninger:
Statsaut. revisor Erik Schwartz & frue, Ø. Farimagsgade 18, Kbh. Ø. - Tlf. ØRBRO 464X.

TUNGHØRTE

Har De nedsatt hørsel bør De prøve et av våre nyeste OTICON HØREAPPARATER, en HØREBRILLE, eller BAK ØRET-modell «vekt 6 gram».

OTICON selges i 65 land hele verden over. Leveres fra Europas eldste høreapparat-firma grunnlagt 1904.

Vi har apparater fra kr. 550.—. Alle typer er godkjent for trygdekassestønad.

Forlang brosjyre — eller avlegg oss et besøk.

A/S AMERICAN NORWEGIAN OTICON, A. BRUCE - 47 års praksis.

Fridtjof Nansens plass, 6, Oslo 1, Tlf. 42 33 32.

VI ER EN KATOLSK FAMILIE, foreldre og to gutter 8—14 år. Far må bo alene på hybel på grunn av arbeide i Oslo. Hvem kan skaffe oss leilighet i Oslo? Gjerne mot bytte av vår moderne innskuddsleilighet i Hamar.

velg riktig tobakk

mild og moden
aromatisk og velsmakende
SKANDINAVIAS MEST SOLGTE TOBAKK

TIEDEMANN'S GUL

GB-62

de storpolitiske problemer i Det fjerne østen, hvis han skrev under fullt navn, med nøytral tittel og i et politisk presseorgan.

Anders Gurholt.

Forkynnelse og litteratur

— Hva tror De er grunnen til at vi har så lite stor kristen diktning i Norge?

Vi har jo slett ikke så lite litteratur av kristen inspirasjon — Falkberget, Fangen, Undset, Christiansen, Hauge. Ved siden av dette har vi den kristelige miljølitteratur som jo vittrilig ikke holder kunstnerisk mål.

— Jeg tror de fleste av denne type kristelige forfattere kommer fra et miljø hvor vekkelsesverdiene er skutt så sterkt i forgrunnen at det tyner litteraturen som kunst. Det viktige for disse forfatterne er tydeligvis ikke det artistiske, men det opp-

byggelige, de vil fremfor alt forkynne. Sett fra en kunstnerisk synsvinkel er dette fatalt, som Maritain sier: Vær ikke «kristen kunstner», men vær kristen og øv din kunst.

— Men tjener da ikke denne litteratur sin oppgave som forkynnelse?

— Dessverre er forkynnelsen i disse bøkene ofte en moralisme som nettopp ved sin ensidighet forvansker kristendommen. Man har altfor ofte redusert kristendommen fra et skrekkinngyende mysterium til en ordnet etikk. Kristendom er dog også overskudd, selv om vi kristne stundom går rundt som et levende dementi av en slik påstand. Men slik kan det gå når man blander sammen evangelium og spissborgerlighet, blander sammen det Gud har sagt og det bestefar har sagt. Det ser ut til at nordmenn er moralister av natur, les eksempelvis Undsets studie over

norske og danske folkeviser hvor hun peker på den avblekede form de saft- og kraftfulle danske viser har fått i Norge.» (Pater Rieber-Mohn i et intervju med «Vår Kirke».)

DANMARK

Pastor E. Stappers O. Præm. i Vejle på Jylland har blitt valgt til abbed for præmonstratenserordenens moderkloster i Averbode i Belgia. Den nye abbed som er 45 år gammel har vært en av de aller beste sogneprester i vårt land og et meget viktig medlem av det biskopelige råd, skriver vår danske kollega, Ugebladet.

ENGLAND

En radikal katolsk skribent i England, Rosemary Haugthon og kardinal Heenan skal skrive en bok sammen. Den skal sendes ut allerede i september. Boken blir formet som en dialog mellom de to om Kirken i den efterkonsiliære periode. Miss Haugthon forteller selv: «Jeg var bekymret over den stigende uro i Kirken, og jeg skrev til kardinalen om det. Han inviterte meg til å møte seg, og vi diskuterte problemet. Plutselig sa han: Skal vi skrive en bok?»

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	} Bergen
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	} Hammarfest
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikael's Kirke	
St. Mikael's Prestegård	
St. Theresia Hosp.	} Hønefoss
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	
St. Elisabeth Hosp.	
Vår Frue Kirke	} Tromsø
Bispegården	
St. Olavs Kirke,	
Bispegården	
St. Olavs kirke	
St. Olavs Prestegård	} Tønsberg
St. Olavs Klinik	

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 7. juni: Messe i St. Olavs kirke kl. 19. Deretter hyggelig samvær i foreningslokalet. Alle interesserte damer er velkomne.

Menighetspleien

har midlertidig sitt kontor på St. Josephs Institutt hver onsdag fra kl. 11—12.

Oslo Katolske Bibliotek

Akersvn. 5, Oslo - Tlf. 20 72 97

Åpent hver dag unntatt lørdag kl. 11-13

Mandag—Onsdag—Fredag også fra kl. 17—19.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Enerhauggt. 4 - Tlf. 67 23 83

Kontortid 11—13.

Alle dager unntatt lørdag.

LEGMANNSRÅDET

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i Akersvn. 5, 1. etg. Tlf. 20 72 97

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prospekt.

P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

«Bær hverandres byrder», Gal. 6,2.

CARITAS

Oslo bispedømmes sosialarbeide.

Send din gave til:

CARITAS, Fagerborggt. 17, Oslo 3.

Telefon 69 30 15

Postgiro 202 088 - Bankgiro 40/42.696

Kontaktklubben for eldre og enslige

åpent hus hver onsdag fra kl. 11—15,

i Europahjemmet, Fagerborggt. 17 II,

Oslo 3.

KRISTIANSAND S.

ALT I SKILT

Elektro-teknikk
Industri - Militær
Skip - Sykehus
Reklame - Varemesse

Gravør Trygve Køhn
Kristiansand S.

Stillet overfor denne situasjon må våre kirker tåle en dyp ydmykelse. For vi er ikke uten skyld.

Jeg stiller derfor følgende spørsmål: Hvis vi søker å finne inn til konsilets siste og dypeste intensjon, er det ikke her vi må søke den? Hvis dette er sant så kan vi si at konsilets siste intensjon må uttrykkes slik: Kirke og Evangelium i Guds rike. Konsil og Evangelium. Det fører oss ut over konsilets mange ytre aspekter, hvor gripende og interessante de enn var.

Hvis vi leser konsilets dokumenter, hvis vi tar for oss alle de problemer som angår oss, også når vi forsvarer og kanskje fremhever våre kirker, og kanskje dermed søker å rettferdiggjøre oss både i egne og verdens øyne — hvis vi tar alt dette i betraktning, er det da riktig å si at Evangeliet er konsilets siste intensjon? Jeg tror det, fordi konsilet er større enn alle dets deltagere tilsammen, større enn «kirkefyrstene», større enn observatørene i såvel deres begeistring som i deres skeptisisme. Alt i konsilet som ikke kan henføres til denne siste intensjon må sies å være uten dypere innhold og betydning. Det skjulte konsil stiller et spørsmål til det ytre konsil, og uhyre meget avhenger av det ytre konsils svar på dette spørsmål. Det helt fun-

damentale spørsmål til konsilet og til oss alle er dette: «Forstår vi virkelig hva Evangeliet betyr?» Evangeliet som det gledesfylte budskap om Guds betingelsesløse nåde til syndere, til ham som intet har og intet er, til dem som ingen hellighet og ingen kvalifikasjoner har. Tilgivelse til ateisten, til kommunisten, til spissborgeren. Evangeliet som oppstandelsens gave til den som var død. Når alt kommer til alt er Evangeliet kirkens eneste og sanne rikdom.

Det er innlysende at vår moderne verden trenger en sunn og fast moralsk basis, men spørsmålet er om det er dette som verden, kanskje uten å vite det, er på leting etter. Det er nemlig ikke umulig at verden, ved å appellere til alle gode krefter og all god vilje hos rett-tenkende mennesker, ville være i stand til å nå langt i retning av en sunn moralitet. Men det er én ting som verden aldri kan gi seg selv — Evangeliet. Kirken er her på jorden for å forkynne Evangeliet. Har vi mot til både å forkynne dette og handle deretter? Kirken må forstå verden bedre enn verden forstår seg selv.

Spørsmålet som stilles til konsilet og til oss alle er: Forstår du hva Evangeliet er?

Konsilet er en stor begivenhet i samme grad som det er i stand til å stille

dette spørsmål til alle andre kirker på jorden, og kalle dem til å bli som en pilgrim, som en vandrende «starets» på jorden, — uten ytre posisjon, verdslig makt eller pretensjoner — bare innstilt på å forkynne det glade budskap om Guds rike, og selv leve etter det. Der var øyeblikk på konsilet da vi opplevet at dette virkelig var konsilets dypeste intensjon, og slike øyeblikk var uforglemmelige. De inneholdt både konsilets løfter og dets spørsmål til oss.

Det forekommer meg at å fremheve dette betyr å si noe meget stort om det 2. Vatikankonsil.

avsnitt i rundskrivelsen som fastslår nødvendigheten av opplysning og forholdsregler når det gjelder befolkningsoverskuddet har særskilt interesse. Mange vil uten tvil stille seg kritisk til den tilbakeholdenhet Paul VI viser på dette område. Men det påligger jo også Kirken å forsvare mennesket og dets fundamentale rettigheter mot overskudds-landenes egoisme, som ofte søker å løse underutviklingens verdensomspennende problem uten å røre ved sin egen privilegerte økonomi og velstand.

Det er således en omvendelse til altomfattende nestekjærlighet og uni-

ARENDAL		TRONDHEIM	
OLAV SLAATTENE Blomsterforretning. Begravelsesbyrå Tif. 21 958 Havstad, Arendal	J. E. PEDERSEN & CO. A/S Arendal Kjøttforretning Tif. 2360	INGV. ALSTAD Fisk - Sild Ilevollen 32 - Tif. 20 291 Trondheim	
ARENDAL		ARENDAL	
ADEL ELLEFSEN Aut. Installasjonsforretning Tif. 21 756 - Arendal - Tif. 22 460	BYGGMESTER HANS NILSEN Neset 362 Arendal Tif. 22 647	SHELL — ARENDAL TELEFONER: Kontor 22 013 Anlegget 21 848	
DRAMMEN			
GUSTAV THIELEMANN Pølse- og hermetikkfabrikk Tif. 83 41 84 - DRAMMEN		Utstyr for leger og sykehus Drammen Bandageforretning Øvre Storgt. 7 - Tif. 83 11 71	
 TYRILYS ^{A/S} TYRI FABRIKKER Drammen Har også landets eneste bivokspreseri		GUSTAV BØHM & SØN A/S Bakeri og Konditori Drammen	

versell brorskapsfølelse pave Paul foreskriver. De privilegerte folk og deres styresmakter blir minnet om sitt ansvar — at de må harmonisere sin egen vekst i velstand med fremskrittet hos de nødstedte. Den solidaritet som langsomt er grodd frem innenfor de enkelte land må i dag utvides til verdenssammenhengen: «Den lov som før i tiden gjaldt for våre nærmeste, må idag gjøres gjeldende for samtlige verdens nødlidende».

Ut over dette statens engasjement, må hvert enkelt menneske i våre velutviklede land tre ut av sin uforstyrrede og behagelige velferd, som forøvrig også ennå savner en hel og full menneskelig utfoldelse. Det er hver og en av oss som må måle vår tro på Gud eller vår livsfilosofi på den økonomiske liberalismes urettferdighet, maktpolitikkenes undertrykkelser, nasjonalismens egoisme og rasehatets umenneskelighet. Enhver må overveie

i sin samvittighet hvordan han bruker Guds gaver og hvordan han bidrar til at ikke bare hans nærmeste neste, men mennesket i verdensmålestokk finner sin utfoldelse. Det er hvert eneste menneske pave Paul oppfordrer til å forstå, at «utviklingen er fredens nye navn», og trekke de nødvendige konsekvenser for sitt eget liv og for sin delaktighet i verdens vekst til full utvikling — menneskets såvel som alle menneskers.

TÅSEN BOK OG PAPIR A/S
ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8
Tlf. 23 02 40

SØREN HANSEN
Kolonialforretning

Langes gt. 6 - Oslo
Telefon 20 37 24

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05
Privat 55 77 87 - 69 43 72

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandelvarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A/S

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

Varme- og sanitæranlegg

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernb. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

WISBECH
AKTIESELSKAP

MAJORSTUA - OSLO
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

E. M. JACOBSEN

Bakeri & Conditori

Akersgt. 67

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset
„Portofino“

Laget av tindrende klart glass.
Snobbete i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3.50.

Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Galligani

Stortingsgt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene.

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedrørende adresseforandring, kontingent o. l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersveien 5, Oslo. Tlf. 20 72 48.

EN TOPPFILM

J a — tsjekkerne kan! Skal vi tro det er diktaturets aktualitet for dem som gjør at de så glimrende kan gjenskape krigsårenes Praha og «riksprotektoratets» håpløse politiregime, i film etter film? I Johannes Åpenbaring tales der om fire fryktelige ryttere som varsler verdens undergang. «Den 5. rytter» (*A paty jezdec je strach*) er en film om nok en svøpe over menneskeheten: Angsten.

Dr. Braun er jøde. Ennå ikke deportert og drept, «bare» fratatt retten til å praktisere som lege. Han er redusert til listefører på et lager for beslaglagt eiendom — regissøren *Zbynek Brynych* har filmet dette plyndrede gods så en må tenke på hans landsmann *Franz Kafka*: Tyranniet har gjort hele verden til et galehus. Dr. Brauns ensomme, tause tilværelse pendler mellom lageret og leiegården, også den et angstens kollektiv hvor alle vokter på alle. Her er ingen tydelige utvortes effekter — ikke en uniform, ikke et hakekorsflagg, ikke en skaftestøvel, ikke et tysk ord. Bare mennesker alene med sin skrekk, og et svartkledd politi. Inn over terskelen velter en dag en såret sabotør — han må opereres. Braun er ingen motstandskjemper, ønsker ingen risiko i sin utsatte stilling. Filmen handler om hjelpsomhetens seier over skrekken i hans sinn. Det er ingen lettkjøpt seier. Lieboerne fører en slags alles krig mot alle, og midt oppe i dette ormebol kommer to grundige politirassiaer fra kjeller til loft. Med stor filmkunst, hvor lyssetningen over gater, trapper, rom og ansikter gjenskaper et terror-miljø så en krymper seg i kinostolen, forteller *Brynych* sin enkle, sinnets historie. Han vet ikke bare alt om bildets makt, han er også en psykolog, som kan greie seg med en stram, minimal dialog. Etsteds, på sin farefulle jakt etter morfin til sin ny-opererte sabotør, er dr. Braun innom et sinnsykehospital — her anslåes et tema som påfallende ofte dukker opp

i den nyeste filmkunst (vi får se det i den britiske «*Marat/Sade*» og den franske «*Hjerter Konge*» med det første): Som verden ser ut, må vi spørre *hvor* galskapen egentlig finnes, i eller utenfor asylet.

Noen «hygge-aften» blir det altså ikke. Men for et møte med menneskeligheten i en jerntid! Vi er nå et halvt århundre fra krigstidens virkelighet, vi er ferdige med det naive helte-epos, vi skjønner, gjennom den nådeløse menneskebehandling vi har for øye *idag*, hva Praha i 40-årene var — egentlig.

- OG EN SKUFFELSE

C harles Chaplins magiske navn hjelper ikke: «*Grevinnen fra Hong Kong*» er en meget dårlig film, en trist og pinlig understrekning av at også genier kan overleve seg selv. Chaplin har alltid hatt noe av den folkelige *cockney's* Askepott-sentimentalitet, i hans beste år (og de var meget gode!) hevet han seg over den med

den oppfinnsomme artists autoritet («*Limelight*»!). Men her holder det avgjort ikke: Tredve år gamle plattheter er samlet i en løs historie om en statsløs russisk grevinne (*Sophia Loren*) som fra slummen i Hong Kong vil ta seg over til USA, det lovede land, som blindpassasjer i luksussuiten til en amerikansk ambassadør (*Marlon Brando*). Her er minst tre feilplaseringer: *Sophia Loren* spiller med sjarm, men er avgjort ingen grevinne. *Marlon Brando* spiller uten sjarm og er avgjort ingen ambassadør, selv ikke amerikansk. Og en tredje figurant blant hovedrollene er så uinteressant at en bare begriper noe ved å lete opp hans navn i rollelisten — han heter *Sidney Chaplin*.

Hvor er det trist og platt å se pappa Chaplin jonglere med det utslitte middelstandsgyset fra 30-årene over det ugifte par som må greie seg med ett soveværelse og én pyjamas i all tukt og ære — det har aldri vært morsomt og er her bare en alderstegen små-sjofelhet.

Nei — bli borte og husk Chaplin som den uovertrufne, varmhjertede tusenkunstner han engang var! *bym.*

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., Helge Erik Solberg, Gunnar Magnus og Jan Cato Mollestad.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 25 pr. år, kr. 12.50 pr. ½ år. Utlandet kr. 30.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 153 21.